

Čabský spravodajca

Časopis obyvatelov obce Čab

Ročník XX.
Číslo 1/2022
Apríl 2022
ISSN 1339-0082
Nepredajné

Slovo starostu obce

Vážení spoluobčania, aj napriek proti-covidovým opatreniam sa nám v zimnom období podarilo zorganizovať aspoň pár podujatí. Bolo to hlavne potešenie pre deti - príchod Mikuláša a roznášanie vianočných darčiekov pre dôchodcov.

Zima je už zdá sa za nami, bola mierna, našťastie bez kalamít. Je tu jar, prebúdžanie nového života, s čím sa spája pre záhradkárov viac a viac povinností. V tejto súvislosti chcem pripomenúť, že dvor pre separovaný zber bioodpadu zo záhrad je znova otvorený, preto neváhajte a využívajte ho v plnej miere.

Hoci sa zdá, že pretrvávajúca pandémia je na ústupe a opatrenia sa postupne uvoľňujú, je potrebné byť stále opatrný a mať sa na pozore.

Okrem pandémie sa objavil nový problém, a to vojna na Ukrajine. Vojna sa dotýka nielen Ukrajina a Ruska, ale aj nás, občanov Slovenska, či už po stránke sociálnej, ekonomickej a existenčnej. Združenie miest a obcí Nitrianskeho kraja zorganizovalo materiálnu zbierku pre občanov Ukrajiny, do ktorej sa zapojila aj naša obec, naši občania. S vašou pomocou sme vyzbierali materiál, ktorý zaplnil dve autá a jeden prívos. Tento materiál bol odvezený do Nitry a prostredníctvom ZMOS Nitra bol preposlaný ďalej. Týmto vám v mene ZMOS a v mene obce z celého srdca ďakujem.

Obecné zastupiteľstvo prijalo VZN 1/22, v ktorom sa upravujú podmienky pre možnosť príspevku na stravovanie pre dôchodcov. Na schôdzi Jednoty dôchodcov budú podané podrobnejšie informácie, aby dôchodcovia boli informovaní, či im nevznikol nárok na príspevok.

V januári Vodohospodársky podnik zrealizoval výrub topoľov popri potoku Radošinka na základe správy dendrológa, ktorý dreviny zhodnotil ako bezpečnostné riziko. Pri vypilovaní nastali komplikácie, čo sa týka údržby a vyčistenia chodníka. Aktuálne je už chodník upravený a vysypaný novými kamienkami. Okresný úrad životného prostredia určil Vodohospodárskemu podniku náhradnú výsadbu.

Podmienky podpísania platnej zmluvy k projektu Zelené obce, ktorý je v riešení už od roku 2019, zmenila Vláda už dvakrát. Aktuálne mám na stole Dodatok k Zmluve o poskytnutí podpory pre Zelené obce. Pevne verím, že do jesene sa tento projekt už zrealizuje.

V tomto čase pokračujeme vo výsadbe ovocných stromčekov v rámci Rodovej výsadby pri príležitosti novonarodených občanov Čabu. V roku 2021 sa v našej obci narodilo 11 detí, preto vysadíme ďalších 11 ovocných stromov.

V obci sa realizovala prvá etapa projektu Telekomu - pripojenie občanov k optickému káblu. Najkomplikovanejšia fáza - rozkopávky v obci - je už za nami. Ďakujem za vašu trpezlivosť a zhovievavosť pri prácach. Teraz bude nasledovať druhá fáza a to pripojenie jednotlivých domov do siete. Projekt by mal byť zrealizovaný do 31. augusta 2022. Pripomínam, že sa jedná o projekt

Telekomu, obec dala iba súhlas k jeho realizácii. Prípadné otázky a problém preto prosím adresujte Telekomu. Čo sa týka časti Lahne, Telekom túto našu časť zabudol zahrnúť do projektu - tento nedostatok som pripomienkoval. Telekom zaslal odpoveď, že zapojenie časti Lahne prehodnotia.

V časti Lahne boli orezané náletové dreviny popri ceste pri verejnom osvetlení, a do priemyselného parku sa už presťahovali stavebniny z Nových Sadov.

Deti z Materskej školy vo februári a marci absolvovali základný korčuľarský a plavecký výcvik. V Materskej škole bola začiatkom roka pri silných vetroch poškodená strecha prístrešku nad pieskoviskom, ktorú sme aktuálne opravili, zrenovovali.

Výstavba chodníka v obci sa neustále odsúva kvôli neukončenej projektovej dokumentácii zo strany projektanta. 23. marca som preto navrhol právnikovi vypovedať Zmluvu o dielo s projektantom. Vypovedná lehota je 30 dní, takže projektant má ešte nejaký čas na dokončenie diela. Obec v tomto prípade zatiaľ neuhradila za projekt žiadne prostriedky.

Územný plán obce je už vo finálnej fáze, pracovná verzia je na Okresnom úrade na Odbore životného prostredia u hodnotiteľa na posúdení.

Prednedávnom Ponitrianske združenie obcí načiňovalo smetné nádoby a od 1. apríla by sa malo začať váženie komunálneho odpadu. Zatiaľ iba na skúšku, informačne pre Obecný úrad. Od 1. januára 2023 by váženie malo prejsť do fázy, kedy by informácie o vyvezenom odpade mali byť k dispozícii aj samotným občanom prostredníctvom aplikácie. Tým by sa mal nastaviť nový spôsob výpočtu smetného podľa váhy komunálneho odpadu jednotlivých domácností. Každý bude platiť podľa množstva svojho odpadu. Z tohto dôvodu obec rieši stojiská pri cintoríne a aj pri bytovkách, nakoľko sme zistili, že do smetných nádob pri cintoríne vyvážajú občania odpad z domácností a do smetných nádob pri bytovkách vyvážajú odpad aj tí, ktorí nie sú obyvateľmi bytoviek.

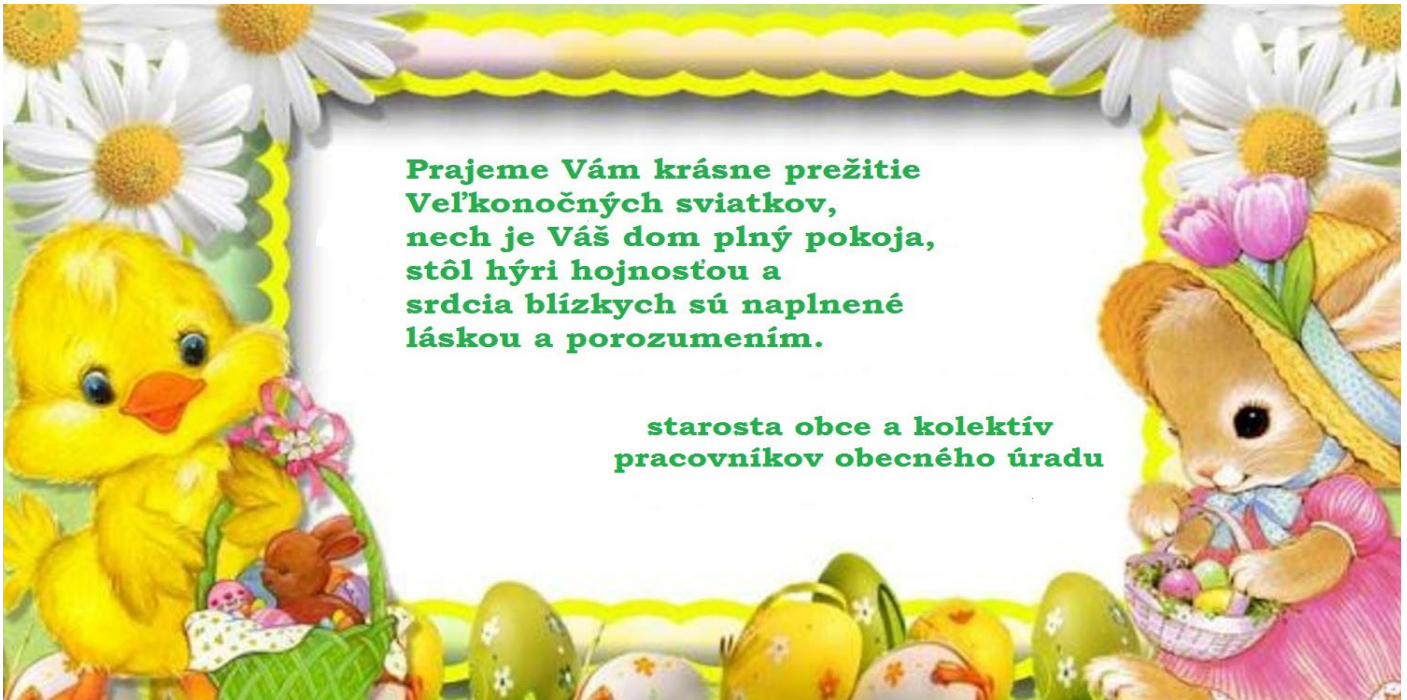
Koncom marca sme ešte upravili priestory pred Obecným úradom - vysiali sme trávnik a vysadíme trvalky.

Ak nenastanú nečakané okolnosti, na toto leto a jeseň sú naplánované viaceré obecné akcie a podujatia. Verím, že sa spoločne budeme môcť stretávať a užívať si vzájomnú prítomnosť.

Dovoľte mi popriať vám pokojné prežitie Veľkonočných sviatkov v kruhu blízkych!

Jozef Mikuška, starosta obce

**Prajeme Vám krásne prežitie
Veľkonočných sviatkov,
nech je Váš dom plný pokoja,
stôl hýri hojnosťou a
srdcia blízkych sú naplnené
láskou a porozumením.**

**starosta obce a kolektív
pracovníkov obecného úradu**

Z rokovania obecného zastupiteľstva v Čabe

25. ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA – 14.12.2021

Berie na vedomie:

- informáciu o kontrole plnenia uznesení z 24. zasadnutia OZ
- stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Čab na rok 2022 s výhľadom na roky 2023-2024

Schvaľuje:

- zapisovateľa a overovateľov zápisnice
- predložený program 25. zasadnutia OZ
- poskytnutie dotácií z rozpočtu obce na rok 2022
- rozpočet na rok 2022, tak ako bol predložený
- VZN č.1/2021 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

26. ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA – 28.02.2022

Berie na vedomie:

- informáciu o kontrole plnenia uznesení z 25. zasadnutia OZ
- Správu o výsledku kontroly Stav a vývoja dlhu obce Čab k 31.12.2020, Správu o výsledku kontroly plnenia príjmov a čerpania výdavkov rozpočtu k 31.8.2021 a Správu hlavnej kontrolórky obce Čab o kontrolnej činnosti za rok 2021

Schvaľuje:

- zapisovateľa a overovateľov zápisnice
- predložený program 26. zasadnutia OZ
- VZN č.1/2022 o poskytovaní príspevku na stravovanie pre seniorov
- prevod vlastníctva nehnuteľného majetku obce na základe kúpnej zmluvy medzi predávajúcim Obec Čab a kupujúcimi [redacted], nar. [redacted] a manželka [redacted], nar. [redacted], obaja bytom Čab 41, 951 24

Čab. Predmetom prevodu vlastníckeho práva je novovzniknutá parcela EKN č. 195/50 – zastavaná plocha a nádvorie o výmere 241 m² v celosti, t. j. v podiele 1/1 v pomere k celku, ktorá vznikla oddelením z majetkovoprávnej podstaty parcely, ktorá je vo výlučnom vlastníctve obce Čab (1/1) nachádzajúcej sa v obci Čab, kat. úz. Čab, zapísanej v LV č. 1439 ako parc. EKN č. 195/1 – ostatná plocha o výmere 21786 m², a to na základe geometrického plánu č. 82/2021 vyhotoveného dňa 08.07.2021 vyhotoviteľom Miroslav Fуска – Geodetické práce, s miestom podnikania 951 24 Malé Zálužie 40, IČO: 34 319 166 úradne overeného dňa 26.07.2021 pod č. G1-1544/2021, a ktorú Obec Čab predáva zo svojho výlučného vlastníctva (1/1) do bezpodielového spoluvlastníctva manželov kupujúcich, v celosti (1/1). Výška kúpnej ceny je 6,09,- EUR/m² a bola určená na základe znaleckého posudku č. 213/2021 zo dňa 15.11.2021 vypracovaného znalcom Ing. Peter Martiška, Počašie č. 1176/63, 951 41 Lužianky. Náklady na vypracovanie kúpnej zmluvy a správne poplatky za vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností znášajú kupujúci.

- Osobitný zreteľ je založený na tom, že sa jedná o nehnuteľnosť bez reálneho všeobecne-prospešného využitia a je kupujúcimi dlhodobo užívaná a udržiavaná. Odpredajom nehnuteľnosti dôjde k zosúladieniu právneho stavu so stavom reálnym (užívateľom). Prevodom majetku obce sa tak prispeje k účelnejšiemu využívaniu pozemku a usporiadaniu majetkových pomerov s ohľadom na tvar a rozmery pozemkov vo vlastníctve obce a tretej osoby (kupujúcich).
- zoznam žiadateľov o pridelenie nájomného bytu v obci Čab k 31.12.2021
- zvýšenie schváleného platu starostu obecným zastupiteľstvom o 20% od 1.3.2022
- informácie starostu obce

Príspevok na stravovanie pre seniorov

Potreba prijímať stravu patrí medzi základné potreby človeka. Zdravá výživa a stravovacie návyky sú jedným z hlavných pilierov zdravého spôsobu života. Príjem jednotlivých živín ovplyvňuje výskyt a vývoj najčastejších neinfekčných ochorení. Seniorský vek sa vo všeobecnosti vyznačuje fyziologickými zmenami starnutia: poklesom základného výdaja energie a znížením fyzickej aktivity. Následkom je zmenšenie svalovej hmoty, ale často aj zvýšenie rezervného tuku. S pribúdajúcimi rokmi sa zhoršuje chrup, znižuje sa koncentrácia enzýmov, pohyb svalstva tráviaceho traktu a schopnosť vstrebávania živín, zhoršuje sa tolerancia glukózy a znižuje sa funkcia obličiek. Hlavným cieľom výživy v seniorskom veku je pomôcť zachovať dobrú kvalitu života. Náklady na stravovanie rastú a vyzerať to tak, že ešte rásť budú výrazným tempom, zatiaľ čo dôchodky nie, **preto sme rozhodli zvýšiť príspevok na stravovanie seniorov**. To je to, čo môžeme pre seniorov urobiť v tejto náročnej dobe. Prijali sme na zasadnutí obecného zastupiteľstva **Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2022 o poskytovaní príspevku na stravovanie pre seniorov** (je zverejnené na https://www.obeccab.sk/download_file_f.php?id=1650180). V ňom je možné nájsť informácie o podmienkach, výške príspevku a postupe, ktorý je potrebné dodržať.

Aké sú podmienky poskytovania príspevku na stravovanie?

- Príspevok na stravovanie sa poskytuje občanovi, ktorý:
 - je prihlásený k trvalému pobytu,
 - je poberateľom starobného dôchodku,
 - alebo je poberateľom invalidného dôchodku (invalidita podľa právoplatného rozhodnutia alebo posudku Sociálnej poisťovne s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nad 70 %),
 - alebo je poberateľom sociálneho dôchodku
- Nárok na poskytovanie príspevku občan preukazuje dokumentami, ktoré **je nutné priniesť na obecný úrad**:
 - platným občianskym preukazom, na preukázanie trvalého pobytu v obci,

- rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní dôchodku alebo potvrdením Slovenskej pošty o výške a druhu dôchodku,
- súhlasom so spracovaním osobných údajov (Príloha č. 1) nájdete na https://www.obeccab.sk/download_file_f.php?id=1650180

Príspevok sa neposkytuje občanom ktorí sú poberateľmi dôchodkovej dávky a zároveň pracujú a poberajú ďalší príjem zo zárobkovej činnosti. Príspevok sa neposkytuje občanom, ktorí majú neuhradené záväzky voči obci za predchádzajúci kalendárny rok.

Aká je výška príspevku?

Výšku príspevku na jedno jedlo denne (polievka a hlavné jedlo) je v závislosti na výške dôchodku stanovená nasledovne:

Výška dôchodku	Príspevok
do 450,00 eur	1,50 eur
od 451,00 eur do 550,00 eur	1,00 eur
od 551,00 eur do 699,00 eur	0,50 eur

Aký je spôsob zabezpečenia stravovania?

- Žiadateľ alebo jeho rodinný príslušník doručí Obecnému úradu v Čabe, Čab 1, 951 24 p. Nové Sady, **pisomnú žiadosť** o poskytovanie príspevku na stravovanie osobne alebo poštou. (Príloha č. 2). **nájdete na https://www.obeccab.sk/download_file_f.php?id=1650180 Súčasťou žiadosti musí byť aj potvrdenie o výške príjmu (výmer) – starobného, invalidného, alebo sociálneho dôchodku.** To je nutné potom predkladať každoročne.

- Žiadateľovi bude poskytnutý príspevok na stravovanie v rozsahu jednej stravnej jednotky každý deň v mesiaci v príslušnom roku. Stravná jednotka pozostáva z polievky a hlavného jedla.

- Obec poskytuje príspevok na stravovanie dôchodcov dodávateľom stravy, ktorí sú oprávnení poskytovať stravovacie služby a majú s Obcou Čab uzatvorenú zmluvu. Dodávateľ stravy poskytuje rozvoz stravy do domácnosti občana.

- Obec uhrádza stravovaciemu zariadeniu príspevok, ktorý je priznaný dôchodcovi na základe predloženej faktúry stravovacieho zariadenia podľa skutočne odobratého množstva stravy.

Snažíme sa zabezpečiť zmluvy z viacerými dodávateľmi stravy tak, aby ste si mohli vybrať. Ak máte záujem o príspevok na stravovanie seniorov neváhajte kontaktovať pracovníčku obecného úradu pani Bálešovú na tel.č. 037/7894370, prípadne 0904 299 682, mailom info@obeccab.sk alebo v čase úradných hodín osobne. Určite Vám s vybavovaním príspevku pomôže.

Miroslava Líšková, zástupkyňa starostu obce

Marec mesiac KNIHY

Určite všetci viete, že marec je nazývaný aj mesiacom knihy. Ak nečítate veľa a pravidelne, tak aspoň počas tohto mesiaca by ste si mohli prečítať aspoň jednu knihu. Čítanie je veľmi prospešné. Dokonca je vedecky dokázané, že ak každý deň prečítate aspoň zopár strán, tak vám to môže výrazne predĺžiť život. Čítanie nielen znižuje stres, ale aj zlepšuje pamäť.

Tento rok, opäť po menšej prestávke, navštívili našu knižnicu aj deti z materskej školy. Najprv to boli menšie deti Mravčekovia a potom nich staršie Včielky spolu s pani učiteľkami. Naučili sa čo je knižnica, ako sa v knižnici správa, ako si môžu požičať knižky a mnoho iných zaujímavých vecí.

Svet kníh má veľa zaujímavostí a každá kniha má skryté tajomstvo alebo nevy povedaný príbeh. Skúsme si každý prečítať aspoň jednu knihu počas tohto mesiaca a nechať sa uniesť príbehom, ktorý je písaný v knihe.

NOVÉ KNIHY V KNIŽNICI:

Beletria:

Dievča, ktoré si tu zanechal /Jojo Moyes/
 Posledný list od milenca /Jojo Moyes/
 Jeden plus jeden /Jojo Moyes/
 Nevzdať sa
 Pre hrsť dukátov /Juraj Červenák/
 Obvinená /Lucia Sasková/
 Slepý dážď /Adriana Macháčová/
 Opýtaj sa Boha /Ivana Ondriová/
 Nebezpečne očarená /Ivana Ondriová/
 Červená veža smrti /Marta Fartelová/
 Život na pôžičku /Marta Fartelová/
 Spomienky na budúcnosť /Marta Fartelová/
 Dotyk anjelských krídel /Karen Kingsbury/
 Huslistka z Osvienčimu /Ellie Midwood/
 Pani plukovníková /Laura Frantz/
 Hlad /Jozef Karika/
 Smäd /Jozef Karika/
 Kráľovstvo /Jo Nesbo/
 Krv na snehu /Jo Nesbo/
 Smršť /Jozef Karika/

Rád /Daniel Silva/

Macbeth /Jo Nesbo/

Nesmieš ma milovať 2: Prekliaty tanzanit /Monika Wurm/

Zrkadlový muž /Lars Kepler/

Princezná z Izmiru /Jana Pronská/

Spalujúca vášeň /Julia Quinn/

Rivali /Vi Keeland/

Pekáreň s vôňou škorice /Ruth Kvarnström-Jones/

365 dní /Blanka Lipinska/

Hostinec v Ivy Hille /Julie Klassen/

Viazaný prísahou /Jana Pronská

Perlová sestra /Lucinda Riley/

Mesačná sestra /Lucinda Riley/

Zákon krvi /Michaela Ella Hajduková/

Hľadanie domova /Kristi Ann Hunter /

Sladké vykúpenie /J/ amie McGuire/

Bleskovky v kuchyni - Múčníky /Jarmila Mandžuková/

Pochovaná zaživa /Lisa Scottoline/

Pod snehom /Katarína Pivarčiová/

Budem iná /Zuzka Šulajová/

Bohyňa pomsty /Jo Nesbo/

Bremeno minulosti /Dominik Dán/

Pre deti:

Kubko vie rozprávať /Marta Galewska-Kustra/

Kvak a Člup sú kamaráti /Arnold Lobel/

Vyberte sa spolu s nami do lesa za zvieratkami /Rachel Piercy/

Metlobal v priebehu vekov /J.K. Rowling/

Môj prvý tanec /Nicola Yoon/

Fantastické zvery a ich výskyt /J.K. Rowling/

Vianočné prasiatko /J.K. Rowling/

Nádherná vianočná koleda /Annette Amrhein, Sabine Straub/

Mimi a Líza: Záhrada /Katarína Kerekesová, Katarína Moláková, Ivana Šebestová/

Julinka – malá zverolekárka: Stratení psíkovia /Rebecca Johnson/

Škriatok Bertil a záhada strateného potoka /Mária Lazárová

Denník odvážneho bojka 13 /Jeff Kinney/

Zvieratko pre Tadeáša /Peter Gajdošík/

M. Bálašová

Od zimy do jari

Po vianočných prázdninách deti nastúpili do materskej školy odýchnuté a plné zážitkov. Tešili sa na svojich kamarátov a pani učiteľky a s radosťou im rozprávali o tom, čo si našli pod stromčekom, ako strávili Silvester a príchod Nového roka. Ježiško nezabudol ani na deti z našej škôlky a pod stromčekom si našli množstvo nových hier a zaujímavých pomôcok.

Január bol plný aktivít. Deti pracovali s ľadom, vyrábali umelý sneh, maľovali rôznymi technikami, vyšívali a zahráli si aj predstavenie o stratenej rukavičke. Veľkým prekvapením pre deti bolo vystúpenie pána Mrkvičku, ktorý deti zaujal pútavým a humorným čítaním. Zaujalo aj vystúpenie žongléra, ktorý deťom predviedol niekoľko zaujímavých kúskov, ktoré si mohli aj vyskúšať. Deti z triedy Včielok nastúpili na korčuľarsky kurz. Naučili sa kĺzať po ľade, zdvíhať predmety, otočiť sa okolo svojej osi, ale aj cúvať vzad, stáť na jednej nohe aj korčuľovať na hudbu. Išlo im to naozaj skvele.

Február bol venovaný vesmíru, zimným športom, zvieratkám a ich starostlivosti v zime, deti vyrábali krmidlá a pripomenuli sme si fašiangové zvyky a tradície. Samozrejme nesmel chýbať

ani karneval. Deti si vyrábali masky, škrabošky a na karnevale sa predviedli v rôznych zaujímavých kostýmoch, od super hrdinov, bojovníkov, princezien, víl až po milé zvieratká.

V marci sa deti ponorili do sveta rozprávok, pripomenuli si niekoľko tradičných príbehov, ako napr. O troch prasiatkach, O repe, Koza rohatá a jež a iné. Nesmelo chýbať aj dramatické prevedenie detí, alebo bábkové divadielko. Deti z veľkej triedy absolvovali plavecký výcvik. Naučili sa ponárať pod hladinu, splývať s doskou,

alebo bez nej a niektoré z detí si osvojili plavecký štýl prsia. A nakoľko je marec, mesiac knihy, tak deti získavali základy z mediálnej výchovy, zahrli sa na spisovateľov, reportérov, fotografov, vyrábali papier a navštívili aj obecnú knižnicu.

Jar cítiť vo vzduchu. Príroda sa prebúdzá a slniečko začína príjemne hriať. Prajeme Vám krásne slnečné dni, prežité v zdraví a v pohode.

Kolektív MŠ Čab

Darujte 2% dane z príjmu a prispejte tak k skvalitneniu pobytu detí v Materskej škole Čab

Prosíme Vás, oslovte svoju rodinu, priateľov i známych a prispejte tak deťom materskej školy svojimi 2% dane z príjmu a pomôžte im tak skvalitniť pobyt v našej materskej škole.

Údaje o OZ pre účely daňového priznania pre fyzické a právnické osoby:

- OBCHODNÉ MENO: Združenie rodičov a priateľov školy pri Materskej škole v Čabe
- PRÁVNA FORMA: občianske združenie
- IČO: 42211808
- ADRESA: ČAB 57, 95124 NOVÉ SADY

Vyplnené tlačivá zamestnancov stačí priniesť do materskej školy, kedy ich spoločne odovzdáme na príslušný daňový úrad.

ĎAKUJEME Vám!

ZÁPIS DO MATERSKEJ ŠKOLY

Riaditeľstvo Materskej školy Čab po dohode so zriaďovateľom oznamuje,
*že zápis detí do materskej školy pre školský rok 2022/2023 sa uskutoční
10. a 11. 5. 2022 v čase od 11.00 do 16.30 hod.*

Žiadosť o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie (spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast, ktoré obsahuje aj údaj o povinnom očkovaní) je možné doručiť:

- Do elektronickej schránky MŠ, prostredníctvom elektronickeho dokumentu, ktorý je autorizovaný kvalifikovaným elektronickým podpisom
- Poštou na adresu: Materská škola Čab, Čab 57, 95124 p. Nové Sady
- Osobne v budove materskej školy s dôrazom na dodržiavanie všetkých aktuálne platných hygienicko-epidemiologických opatrení

Podmienky prijímania detí do materskej školy

- Deti, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné (deti, ktoré dovŕšili vek 5 rokov do 31. 8. 2022)
- Deti, ktoré pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania

Ostatné podmienky prijímania detí do materskej školy

- osvojenie hygienických návykov (dieťa je bez plienky nielen cez deň ale aj počas spánku),
- deti, ktoré nastúpia na začiatku školského roka (september 2022),
- deti ktoré majú v MŠ súrodencov,
- v prípade vysokého záujmu o prijatie dieťaťa do materskej školy, budú prednostne prijímané deti s trvalým pobytom v obci Čab, ak je dostatočná kapacita materskej školy, sa pri prijímaní hľadisko trvalého pobytu neuplatňuje.

Ďakujeme Vám za prejavenu dôveru a záujem o našu materskú školu.

Komunikácia s utečencami

Ak sa dostanete do kontaktu s ľuďmi unikajúcimi pred vojnou, myslite na to, že sú často vystrašení, vyčerpaní a emočne zraniteľní. Preto by sme sa pri komunikácii mali držať niekoľkých odporúčaní:

- informácie dávajte postupne, najskôr tie najdôležitejšie (spomeňte si, ako ste sa cítili, keď vás niekto zaplavil informáciami a podmienkami, napríklad na úrade – a to hovorili na vás vo vašom jazyku), ak je tá možnosť, informácie podávajte aj písomne
- prejavte záujem, no nevyzvedajte (otázky o domove, blízkych, ceste môžu jatriť ešte čerstvé rany)
- pomoc ponúknite, no nevnucujte ju (hoci sa bavíme o utečencoch, sú to ľudia, ktorí donedávna žili vlastné životy, rozhodovali o sebe sami, niesli zodpovednosť, a zrazu sú odkázaní, mnohí z nich (ešte) nie sú zvyknutí prijímať pomoc

- spýtajte sa, čo najviac by im v danej chvíli pomohlo, uľahčilo život (možno len ticho a súkromie, možno sprevádzanie po úradoch, možno zabaviť deti, možno odvieť niekam, kde ich čakajú blízki, možno kúpa lístka na autobus...)
- doprajte súkromie (najmä ak ide o rodinu, skupinu blízkych, potrebujú sa upokojiť, premýšľať, odpočívať, plakať)
- overte si, či nepotrebujú zdravotnú pomoc (či už s chronickými alebo akútnymi stavmi), prípadne psychologickú pomoc (doma aj cestou mnohí prežili traumy, najmä deti môžu situáciu zvládať ťažko)

A ak si neviete rady, položte si otázky: „Keby som ja v takejto situácii, čo by mi najviac pomohlo? Čo by som ocenil/a? Ako by som chcel/a, aby sa ku mne správali?“

Eva Ballová Mikušková

Pomoc v čase krízy

Ešte sa nám nepodarilo zažehnať jednu krízu (a už vôbec nie spamätať sa z nej) a už čelíme ďalšej, v mnohom ešte vážnejšej. Od 24. februára sa masy ľudí pobývajúcich na území Ukrajiny dali do pohybu, aby ochránili seba a svojich najbližších pred násilím a utrpením, ktoré k ich domovom prináša vojna. Svoje domovy opustili s tým najnutnejším, čo boli schopní uniesť a vydali sa na stovky kilometrov dlhú cestu, často bez jasného cieľa, dúfajúc, že sa nájdu ruky, ktoré pomôžu a mysle a srdcia, čo ich prijmú.

Slovensko je jednou z krajín, kde hľadajú vojnoví utečenci krátkodobé alebo aj dlhodobšie útočisko. Vo všetkej tej hrôze svieti malé svetielko nádeje – zdá sa, že ľudia sú stále schopní spolupatričnosti, empatie, súcitu a že sú ochotní pomôcť núdznym. Za posledné týždne môžeme byť svedkami toho, ako sa ľudia zomkli, zorganizovali, aby priniesli aspoň akú takú úľavu vystrašeným a vyčerpaným utečencom.

Naša obec sa v spolupráci s Nitrianskym regionálnym združením ZMOS zapojila do materiálnej zbierky na pomoc Ukrajine. V rámci jednotlivých obcí mohli občania zhromažďovať potrebné veci (najmä trvanlivé potraviny, hygienické potreby, deky a pod.) v kultúrnych domoch a obecných úradoch, odkiaľ boli presúvané do priestorov Agrokomplexu. Všetky veci sa triedili, balili a označovali, a následne boli zasielané do dočasného cen-

trálneho skladu v pavilóne S na výstavisku Agrokomplex Nitra.

V malej sále nášho kultúrneho domu sa nazbieralo mnoho materiálnej pomoci – prispeli jednotliví občania, ku zbierke sa pridala aj Materská škola a firma Bourbon Automotive Plastics Nitra s.r.o. Všetkým nesmierne ĎAKUJEME. Samozrejme, vďaka patrí každému, kto akýmkoľvek spôsobom pomohol alebo prispel, bez ohľadu na to, či v rámci iniciatívy obce alebo individuálne.

Treba si uvedomiť, že týmto pomoc nekončí. Núdznych bude pribúdať, materiálna pomoc z prvej vlny ochoty sa vyčerpá. Preto je dôležité „rozložiť sily“ a pomáhať priebežne a efektívne. Je potrebné sledovať, čo a kde aktuálne najviac chýba, ako, kam a v akom stave je potrebné veci doručiť. Tak ako je naša ochota potrebná teraz, bude aj v najbližšom období, a možno aj viac. Preto by sme mali byť empatickí a ľudskí teraz, aj o niekoľko týždňov. Ponúkať pomoc tým, ktorí ju potrebujú, bez rozdielu a posudzovania, či si ju niekto „zaslúži“.

Je jasné, že nie každý má aktuálne možnosť a silu pomáhať (kvôli vlastnej kritickej situácii, zdravotným obmedzeniam, strachu z vlastného zabezpečenia,...). Preto keď môžeme, pomáhajme, no keď nemôžeme, nevyčítajme si to (a ani nikomu inému).

Eva Ballová Mikušková

OZNAMY • VÝZVY • UPOZORNENIA

Uzávierka obecných novín:

Uzávierka jarného čísla obecných novín bude 10. júna 2022. Svoje príspevky môžete nosiť na obecný úrad a to buď písane rukou, USB kľúči alebo ich môžete zaslať na emailovú adresu: info@obeccab.sk, balesova@obeccab.sk

Voľný pohyb psov po obci:

Upozorňujeme všetkých majiteľov psov, že je treba ich uzatvárať. Mnohé psy sa túľajú cez deň a v noci po obci, čím znepriemňujú a ohrozujú život občanov obce a hlavne malých detí. Za neuposlušnosť výzvy obecný úrad voči majiteľom psov bude postupovať v zmysle VZN č.4/2013 o niektorých podmienkach držania psov na území Obce Čab. Za pochopenie Vám ďakujeme. Zároveň upozorňujeme občanov, že osoba, ktorá vedie psa na vódzke musí byť fyzicky a psychicky spôsobilá a schopná ho ovládať v každej situácii (VZN č.4/2013 o niektorých podmienkach držania psov na území Obce Čab, §5) v prípade nesplnenia týchto podmienok sa držiteľ psa dopustí priestupku za čo mu môže byť uložená **pokuta do výšky 165 €**.

Čistenie ciest po jarných prácach v záhradách:

Žiadame občanov, aby si očistili cesty pred svojimi domami a záhradami od nánosov blata a nečistoty z traktorov po jarných prácach v záhradách a na poliach

Cintorínsky odpad:

Upozorňujeme občanov na porušovanie zásad dobrého spolunávania tým, že vyhadzujú cintorínsky odpad za plot cintorína. Tento odpad tam nepatrí. Je potrebné ho vhodiť do modrého kontajneru umiestneného pred vchodom na cintorín. Do tohto kontajneru môžete spolu vhadzovať všetok cintorínsky odpad ako sviečky, kahance, sklené obaly zo sviečok, umelé kvety, vence, odpad zo živých kvetov. Zakazuje sa sem vhadzovať ostatný komunálny odpad, ktorý nie je cintorínsky, stavebný a veľkoobjemový odpad. Uvedený priestor je monitorovaný kamerami. Všetok odpad z tohto kontajneru sa následne triedi vo firme na vývoz odpadu. Ďalej žiadame všetkých nájomcov hrobových miest, aby si pozbierali a vyčistili okolie hrobov svojich zosnulých od popadaných svietnikov, kvetov, skla a kahancov. Pretože pri kosení trávy okolo hrobov môže prísť k úrazu pracovníkov obecného úradu, ktorí tu kosia alebo k poškodeniu kosačiek, príp. svietnikov a umelých kvetov a vencov.

Zberné miesto pre dočasné umiestnenie biologického odpadu:

Oznamujeme Vám, že v obci je otvorené nové dočasné miesto pre umiestnenie biologického odpadu zo záhrad v oplotenom areáli pod cintorínom. Tento areál bude od 1.4.2022 otvorený každú sobotu v čase od 16.00 do 18.00 hod. Zberné miesto bude otvorené na jar v mesiacoch apríl až máj a na jeseň v mesiacoch september až november. Toto dočasné miesto pre umiestnenie biologického odpadu zo záhrad je určené výlučne iba pre fyzické osoby, ktoré majú v obci trvalý pobyt alebo sú v obci vlastníkami nehnuteľnosti a majú zaplatený poplatok za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu v obci. Zberné miesto nie je určené na preberanie odpadu z podnikateľskej činnosti a je zriadené na účely bezplatného legálneho uloženia bioodpadu zo záhrad. Pri vstupe Vás poverený pracovník usmerní na miesto vykládky odpadu. V prípade dažďa a štátneho sviatku bude zberný dvor **ZATVORENÝ**. Do biologického odpadu zo záhrad určeného na zberné miesto patrí zelený odpad, tráva,

burina, konáre do priemeru 10 cm, kvety, lístie, zhnité ovocie a zelenina, odumreté časti rastlín a pod. Prosíme o dodržiavanie všetkých hygienických opatrení. **Zároveň Vás prosím o vstup do areálu zberného miesta po jednom. Keď sa v areáli nachádza niekto pred Vami počkajte pred bránou na vyzvanie správcu areálu.** Ďakujeme za pochopenie

Podporte Telovýchovnú jednotu Obce Čab svojimi 2%

Týmto príspevkom Vás chceme poprosiť o podporu tým, že poukážete svoje 2 % z dane pre naše Občianske združenie Telovýchovná jednota Obce Čab. Finančné prostriedky budú použité na financovanie a materiálne zabezpečenie telovýchovnej jednoty, športové podujatia a na prácu s mládežou. Zároveň ďakujeme všetkým, ktorí nás podporili v minulom roku.

ÚDAJE O PRIJÍMATELOVI: • Obchodné meno (názov): **Telovýchovná jednota obce Čab**

• Právna forma: **Občianske združenie**

• IČO: **36112453**

• Sídlo: **Čab 1, 951 24**

Priatelia turisti

Ani dlhá zima či sychravé počasie pravých turistov nedokážu odradiť od ich potuliek. Hoci podmienky v zimných mesiacoch neboli vždy celkom ideálne, mnohí sa svojich turistických aktivít nevzdávali a často sme sa stretali na potulkách blízkom i vzdialenejším okolím.

Zima však už pomaličky odovzdáva svoju moc prichádzajúcej jari a skalní priaznivci turistiky sa už nevedia dočkať prvých jarých kilometrov v prebúdajúcej sa nádhernej slovenskej prírode.

Už 13. februára v záplave jemných lúčov ešte zubatého slnka sa uskutočnilo spoločné podujatie členov KST. Išlo o tradičný výstup na Zobor, ktorý spúšťa turistickú sezónu. Zúčastnila sa ho malá skupinka členov statočne odolávajúcich náporu ostrého vetra. Hľadajúc útočisko pred jeho nepríjemnými poryvmi sme si spoločne zaspomínali na zážitky z leta.

Pokojné blúdenia v Nízkych Tatrách v oblasti Krpáčova na začiatku leta vystriedali zážitky z východných oblastí Slovenska. Spoznávali sme krásy Slovenského raja, jednej z najkrajších ob-

lasti Slovenska a regiónu Spiš. Rozľahlé náhorné planiny, hlboko zarezané riečne kaňony, rokliny a tiesňavy s neskutočnými vodopádmi i bohatá fauna a flóra, to všetko sme vnímali všetkými zmyslami.

Možno s malou dušičkou tí najmladší z nás prekonávali drevené rebríky a neskôr i vertikálne náročný výstup pomocou najväčšej sústavy kovových rebríkov a mostíkov. V neutíchajúcom šumení padajúcej vody v nádherných, slnkom zaliatych vodopádoch, v zajatí všadeprítomnej vlhkosti sme prekonávali výškové metre, kde na každom kroku bolo možné vidieť silu prírody a neskutočnú túžbu po živote. Každá aj tá najdrobnejšia rastlinka sa snažila zachytiť aspoň drobnú časť slnečného svitu, ktorý len na malý okamih pohladil jej lístky. Stáročia vodou ohlodávané skaly rôznych tvarov podnecovali našu fantáziu. S bážňou i pokorou sme krok po kroku smerovali touto nádherou k nášmu cieľu. Suchá Belá, Kláštorisko, Tomášovský výhľad, Prielom Hornádu či Letanovský mlyn a mnoho ďalších zákutí Slovenského raja si zaslúžia náš obdiv a sú hodné ďalšieho spoznávania.

Dobrá partia, priateľská atmosféra i výmena zážitkov nás dobíjali po každom návrate z náročných potuliek. Samozrejme, že sa myslelo i na budúce ciele našich ďalších turistických potuliek Slovenskom. Tentokrát to bude najskôr Krásnohorské Podhradie a pred začiatkom školského roka malebný pohľad na Tatry zo Ždiaru.

Jar už pomaličky klope na dvere, turisti sa znovu aktivizujú. Ak aj vás vytiahnu pekné dni do prírody, KTS vám praje krásne zážitky a šťastné návraty.

Mário Ručkay, Klub slovenských turistov RADOŠINKA

22. marec – Svetový deň vody

Témou Svetového dňa vody 2022, ktorí si už takmer tri desaťročia pripomíname 22. marca, je „Podzemná voda“. Cieľom tohtoročnej kampane je vysvetliť životne dôležitú úlohu podzemnej vody vo vodných a sanitačných systémoch, poľnohospodárstve, priemysle, ekosystémoch a adaptácií na zmenu klímy.

Podzemnými vodami sú všetky vody nachádzajúce sa pod povrchom zeme v pásme nasýtenia a v bezprostrednom kontakte s pôdou alebo s pôdnym podložíom vrátane podzemných vôd slúžiacich ako médium na akumuláciu, transport a exploatáciu zemského tepla z horninového prostredia (nazývané aj ako geotermálna voda). Podzemnými vodami zostávajú podzemné vody aj po ich odkrytí prirodzeným prepadom ich nadozdia, banskou činnosťou, činnosťou vykonávanou banským spôsobom alebo vykonaním inej obdobnej činnosti. Podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia. Hrozbou pre kvalitu podzemných

vôd je prirodzená kontaminácia a zdroje kontaminantov z využívania pôdy a iných ľudských činností (antropogénna kontaminácia). Prirodzene sa vyskytuje znečistenie podzemných vôd arzénom, ktoré poskytuje milióny ľudí na všetkých kontinentoch. Antropogénne znečistenie podzemných vôd je zapríčinené intenzívnym poľnohospodárstvom, urbanizáciou, rastom populácie

a zmenou klímy. Najčastejším kontaminantom podzemných vôd sú dusičnany. Sanácia znečistenej podzemnej vody je dlhý a náročný proces, ktorý v konečnom dôsledku zvyšuje náklady na spracovanie vody, alebo dokonca znemožňuje jej využitie.

Za posledných 50 rokov výrazne stúplo využívanie podzemných vôd. Rast populácie, rýchla urbanizácia, ekonomický rozvoj, to sú len niektoré faktory, ktoré spôsobujú zvýšený dopyt po vode. Je preto potrebné pravidelne monitorovať kvalitu podzemnej vody a tento dôležitý neviditeľný zdroj využívať zodpovednejšie.

Zdroj: internet - www.enviportal.sk, www.ruvznr.sk.

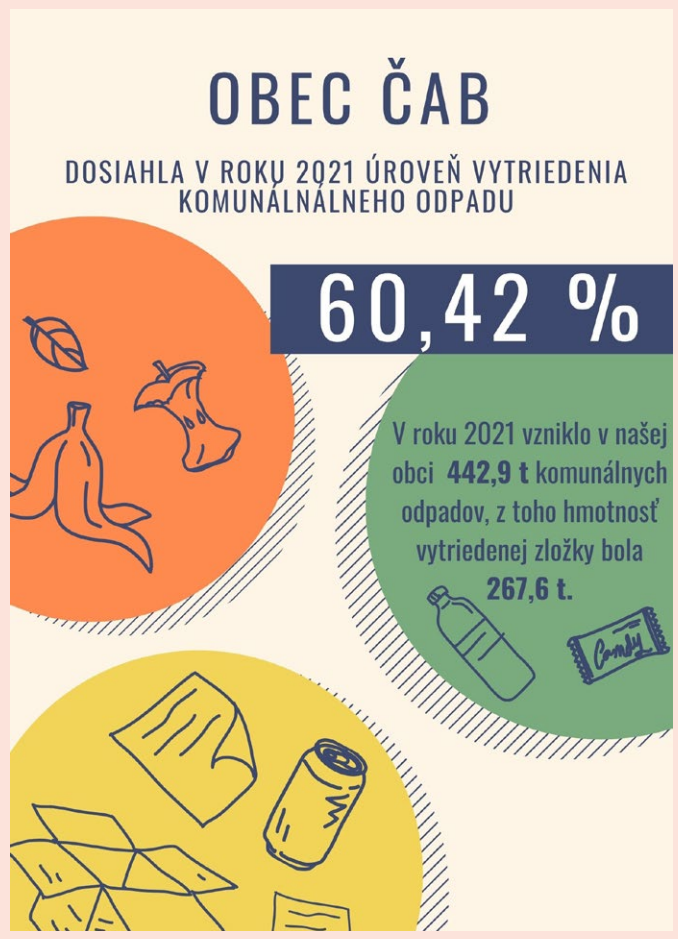
Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov za rok 2021

Naša obec dosiahla v roku 2021 úroveň vytriedenia komunálnych odpadov 60,42%! To znamená, že v porovnaní s rokom 2020 sme úroveň vytriedenia zvýšili takmer o 10%.

V roku 2021 vzniklo v našej obci 443 ton komunálneho odpadu. Z tohto množstva komunálneho odpadu sme dokázali vytriediť takmer 268 ton. V našej obci sme vytriedili 22,4 ton papiera a lepenky, 10,8 ton skla, 1,14 tony šatstva, 1,7 tony elektroodpadu, 26,3 ton plastu, 25 ton kovov, 178 ton biologicky rozložiteľného odpadu.

Vyprodukovali sme aj 127 ton zmesového komunálneho odpadu, 13,5 ton objemného odpadu a 34,4 ton drobného stavebného odpadu.

Od úrovne vytriedenia komunálneho odpadu sa odvíja zákonný poplatok za uloženie komunálneho odpadu na skládku. Tým, že naša obec dosiahla úroveň vytriedenia komunálneho viac ako 60%, bude našej obci za uloženie komunálneho odpadu na skládku účtovaný zákonný poplatok 11 eur/tonu. (Pre porovnanie: ak by úroveň vytriedenia v našej obci bola menej ako 60%, poplatok by bol 15 eur/tona. Pri úrovni vytriedenia 40 - 50% by bol poplatok ešte vyšší, a to 18 eur/tona).

História sčítania v SR (1918-2021)

Sčítanie ľudu sa na našom území vykonávalo pravdepodobne už v stredoveku. Oprávnené ho teda možno považovať za najstarší druh štatistiky. Postupne ako sa vyvíjala spoločnosť, menil sa cieľ, účel, rozsah a metódy zisťovania údajov a spracovania výsledkov. Cenzy však zostali nenahraditeľným zdrojom údajov o obyvateľstve a jeho vývoji v danom čase na danom území.

Prvé československé sčítanie ľudu a bytov sa spája s dátumom 15. február 1921. Jeho právnym rámcom sa stal prvý československý zákon o sčítaní ľudu č. 256/222 Zb. z 8. apríla 1920. Toto i nasledujúce sčítanie v roku **1930** napriek použitým novým metódam bolo však v podstate pokračovaním rakúskych sčítaní.

Sčítanie ľudu v roku 1940 sa vykonalo len na území Slovenskej republiky 1939 – 1945. Cenzu predchádzalo mimoriadne krajinárske sčítanie ľudu v roku 1938. Oficiálnym zámerom bolo zistiť „národnostný kataster“ na Slovensku. Politikum sčítania ľudu v roku 1940 sa prejavilo už v zákone, ktorý osobitne vyčleňoval Židov a Cigánov (Rómov). Židia sa mohli hlásiť len k židovskej národnosti a Rómovia len k cigánskej. Prvé súhrnné a konečné dáta z cenzu 1940 sa publikovali až v rokoch 1946 a 1947, a to údaje za okresy o národnosti, náboženstve a ekonomickej aktivite obyvateľov a súmárny celoslovenský údaj o vekovej štruktúre populácie Slovenska.

Dopyt po štatistických údajoch spôsobený veľkými povojnovými zmenami v počte a štruktúre obyvateľstva podnietil vykonanie stručných súpisov obyvateľstva ešte pred plánovaným sčítaním ľudu v roku 1950. Na Slovensku sa uskutočnil iba súpis obyvateľstva, a to k 4. októbru 1946. V Čechách sa najskôr (k 31. máju 1946) vykonal súpis domov a bytov a až následne (k 22. máju 1947) súpis obyvateľov. Na Slovensku sa súpisom získavali predovšetkým údaje o pracovných silách a spresňovali sa informácie súvisiace so zásobovaním obyvateľstva, v Čechách dátové podklady na účel národného poistenia.

Sčítanie ľudu, ktoré sa uskutočnilo k 1. marcu 1950, bolo aj sčítaním domov a bytov na území štátu. Spolu s ním sa uskutočnil aj súpis priemyselných a živnostenských podnikov a súpis poľnohospodárskych podnikov.

Sčítanie ľudu v roku 1961 (uskutočnilo sa k 1. marcu) možno považovať za začiatok novej etapy československých populačných cenzov. Do histórie vstúpilo ako prvé integrované sčítanie obyvateľov, domácností, bytov a domov. Toto vzájomné prepojenie prinieslo celkom novú kvalitu údajov a výrazne sa rozšírili aj možnosti ich využitia. Hoci v nasledujúcich sčítaniach (k 1. decembru 1970 a k 1. novembru 1980) sa objavili niektoré nové aspekty a prístupy (najmä v oblasti spracovania údajov), východiskom pre nové chápanie významu sčítania zostalo sčítanie z roku 1961.

Od roku **1970** sa so sčítaním spájajú dvojpercentné výberové zisťovania v domácnostiach (mikrocenzu) zamerané na sledovanie rozdielov v príjmoch rôznych skupín obyvateľstva a ďalšie oblasti vypovedajúce o životnej úrovni domácností. Údaje zo sčítaní v rokoch 1970 a **1980** boli široko publikované. Časť z nich sa využila aj na zostavenie Retrospektívneho lexikónu obcí Československej socialistickej republiky 1950 – 1970 (Federálny štatistický úrad, 1978). Táto publikácia mimoriadneho významu zhromažďuje rôz-

ne cenné údaje, napr. o vývoji a rozmiestnení obyvateľstva, o počte domov podľa obcí a ich častí, o vývoji názvov obcí a ďalšie.

Sčítanie ľudu, domov a bytov v roku 1991 bolo posledným československým sčítaním. Pri jeho realizácii, spracovaní údajov a publikovaní výsledkov sa použila moderná výpočtová technika. Do cenzu bola opäť zaradená otázka o náboženskom vyznaní obyvateľov a v porovnaní s predchádzajúcimi sčítaniami sa rozšírila aj škála zisťovaných národností (po prvý raz sa zisťovala osobitne rómska národnosť). Vzhľadom na politické zmeny sa značne zúžil pripravovaný široký rozsah publikovaných výsledkov. Mnohé pôvodne plánované štatistické prehľady neboli spracované. Primárne údaje uložené na pamäťových médiách umožnili realizovať prepočet výsledkov sčítania z roku 1991 na zmenenú územnú organizáciu Slovenskej republiky.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 vychádzalo z metodických odporúčaní Organizácie Spojených národov a Európskej únie. Rozhodujúcim okamihom sčítania bol 26. máj 2001. Údaje aktuálne k tomuto dátumu sa zisťovali metódou samosčítania, t. j. do sčítacích formulárov ich zapisovali sami obyvatelia. Legislatívnu, organizačnú a metodickú prípravu sčítania, ako aj spôsob zberu, spracovania, publikovania a prezentácie získaných údajov zabezpečoval po prvý raz v histórii v celom rozsahu Štatistický úrad Slovenskej republiky.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 sa vykonalo na území Slovenskej republiky k 21. máju. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 zaviazalo všetky členské štáty Európskej únie uskutočniť sčítanie v tom istom roku podľa rovnakých, resp. porovnateľných definícií. Toto sčítanie bolo výnimočné aj tým, že po prvý raz v histórii si obyvatelia mohli vybrať, či sčítacie formuláre vyplnia v listinnej podobe alebo v elektronickej forme. Osobitnú pozornosť si zaslúži aj spôsob sprístupnenia výsledkov sčítania 2011 podľa zjednotených požiadaviek Eurostatu obsiahnutých v nariadeniach Európskeho parlamentu, Rady (ES) a Komisie prostredníctvom aplikačného systému Census Hub.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 bolo koordinované Európskou úniou a Organizáciou spojených národov ako súčasť celosvetového programu populačných, domových a bytových cenzov. SR realizovala SODB 2021 v súlade s nariadením EP a Rady č. 763/2008 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov a s vykonávacími nariadeniami, zároveň boli zohľadnené aj národné požiadavky. SODB 2021 bolo založené na novom koncepte, išlo o **prvé integrované a prvé plne elektronické sčítanie** na Slovensku. SODB 2021 bolo realizované v dvoch etapách – sčítanie domov a bytov a sčítanie obyvateľov. Sčítanie domov a bytov realizovali obce od 1. júna 2020 do 12. februára 2021, bez participácie obyvateľov prostredníctvom elektronického systému. **Sčítanie obyvateľov** pozostávalo so samosčítania sa obyvateľov (15. 2. – 31. 3. 2021) a asistovaného sčítania obyvateľov (3. 5. – 13. 6. 2021). Z dôvodu nepriaznivej epidemickej situácie neprebehlo asistované sčítanie obyvateľov súčasne so samosčítaním.

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Výsledky sčítania obyvateľov našej obce

Počet obyvateľov podľa pohlavia v obci Čab ku dňu 1.1.2021

Celkový počet obyvateľov v našej obci ku dňu 1.1.2021, ktorí absolvovali povinné sčítanie obyvateľov je 775. Z toho je 377 mužov (48,65%) a 398 žien (51,35%).

Počet obyvateľov podľa ekonomických vekových skupín v obci Čab ku dňu 1.1.2021

V predproduktívnom veku (0-14 rokov) sa v našej obci prihlásilo 113 občanov (14,58%). V produktívnom veku (15-64 rokov) sa hlási 533 občanov, čo je 68,77%. Poproduktívny vek dosiahlo 129 občanov (16,65%).

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Čab ku dňu 1.1.2021

V našej obci sa najviac obyvateľov hlási ku Rímskokatolíckej cirkvi, a to 593 obyvateľov, čo je 76,52%. K Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania sa hlási 56 obyvateľov, teda 7,23%. Bez náboženského vyznania je 107 obyvateľov (13,81%). Ku Gréckokatolíckej cirkvi sa hlásia 2 občania (0,26%), k Reformovanej kresťanskej cirkvi 1 občan (0,13%), náboženskej spoločnosti Svedkov Jehovových sa hlási 5 občanov (0,65%), Kresťanské zbory na Slovensku – 1 občan (0,13%), budhizmus – 1 občan (0,13%), k pohanstvu sa hlási tiež 1 občan (0,13%) a nakoniec k ad hoc hnutiam 2 občania (0,26%).

Počet obyvateľov podľa krajiny narodenia v obci Čab ku dňu 1.1.2021

761 (98,13%) obyvateľov uviedlo pri sčítaní ako krajinu narodenia Slovenskú republiku. Ďalších 13 obyvateľov uviedlo inú krajinu ako miesto narodenia. 1 obyvateľ neuviedol miesto narodenia.

Počet obyvateľov podľa štátnej príslušnosti v obci Čab ku dňu 1.1.2021

774 (99,87%) obyvateľov sa hlási k slovenskej štátnej príslušnosti. 1 obyvateľ (0,13%) sa hlási ako cudzinec.

Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Čab ku dňu 1.1.2021

Z celkového počtu 775 sa 764 obyvateľov našej obce (98,58%) hlási k slovenskej národnosti. K inej ako slovenskej národnosti sa hlási 11 obyvateľov – 1 k maďarskej, 1 k chorvátskej národnosti, 9 obyvateľov neurčilo pri sčítavaní svoju národnosť.

Počet obyvateľov podľa materinského jazyka v obci Čab ku dňu 1.1.2021

766 (98,84%) obyvateľov obce Čab považuje za materinský jazyk slovenčinu. 2 obyvatelia považujú za materinský jazyk maďarčinu, 1 obyvateľ určil ako materinský jazyk angličtinu, 1 určil chorvátsky jazyk, 1 určil rumunský jazyk, 4 obyvatelia neurčili pri sčítavaní materinský jazyk.

Počet obyvateľov podľa rodinného stavu v obci Čab ku dňu 1.1.2021

Status „slobodný, slobodná“ uviedlo pri sčítavaní 332 obyvateľov (42,84%), „ženatý, vydatá“ uviedlo 340 obyvateľov (43,87%), „vdovec, vdova“ uviedlo 46 obyvateľov (5,96%), „rozvedený, rozvedená“ uviedlo 57 obyvateľov (7,35%).

Počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Čab ku dňu 1.1.2021

Bez ukončeného vzdelania je v našej obci prihlásených 79 osôb vo veku 0-14 rokov (10,19%). Ukončené základné vzdelanie má 115 osôb (14,84%). Stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity má ukončených 208 obyvateľov (26,84%). Úplné stredné vzdelanie (s maturitou) má ukončených 207 obyvateľov (26,71%). 43 obyvateľov (5,55%) má ukončené vyššie odborné vzdelanie. 114 obyvateľov (14,71%) ukončilo vysokoškolské vzdelanie. 9 obyvateľov (1,16%) neurčilo svoje vzdelanie pri sčítavaní.

Počet domov v obci Čab ku dňu 1.1.2021

Počet domov v našej obci je 278. Z toho je 252 rodinných domov (90,65%), 3 bytové domy (1,08%), ostatné budovy na bývanie 2 (0,72%), 1 neskoľaudovaný rodinný dom (0,36%), objekty neurčené na bývanie – 11 (3,96%), inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia – 3 (1,08%), ostatné – 6 (2,16%).

Podľa obdobia výstavby je štatistika značne variabilnejšia. V období pred rokom 1919 sa postavilo 14 domov (5,04%). V rokoch 1919-1945 je to 21 domov (7,55%), 1946-1960 61 domov (21,94%), 1961-1980 86 domov (30,94%). Od roku 1981 do roku 2000 sa postavilo 35 domov (12,59%). Do roku 2010 pribudlo 29 domov (10,43%). V rozmedzí rokov 2011-2015 sa postavilo 10 domov (3,60%). Od roku 2016 sa postavilo 18 domov (6,47%). 4 domy majú nezistené obdobie výstavby.

Podľa počtu podlaží spadajú domy do 3 kategórií – 156 domov je 1-podlažných, 94 domov je 2-podlažných, 24 domov je 3-podlažných, 4 domy neuviedli počet podlaží.

246 domov je vo vlastníctve fyzickej osoby, 12 nezistených vlastníkov, 3 domy sú vo vlastníctve inej právnickej osoby, 1 vo vlastníctve cirkvi, 16 ako kombinácia vlastníkov.

Čo sa týka materiálu nosnej konštrukcie, je 200 domov murovaných. Z nepálených tehliel je 20 domov, z oceľobetónovej konštrukcie 1 dom, z kameňa 2 domy, drevených je 7 domov, kombinovanej konštrukcie je 9 domov, betónovej konštrukcie 1 dom, inej ako predtým uvedených je 34 domov, nezistené 4.

Podľa typu vodovodnej prípojky je v dome z verejnej siete pripojených 174 domácností, v dome z vlastnej siete 63 domácností, mimo domu z verejnej siete 13 domácností, mimo domu z vlastnej siete 9 domácností. Bez prípojky je 14 domov, nezistená prípojka bola u 5 domov.

Plynovú prípojku má zavedenú 224 domov, 51 domov je bez plynovej prípojky, 3 domy nezistené.

Čo sa týka kanalizačného systému v našej obci, žumpu (septik) využíva 243 domov, domácu čističku odpadových vôd má 5 domov, bez kanalizácie je 27 domov, nezistené 3.

Počet bytov v obci Čab ku dňu 1.1.2021

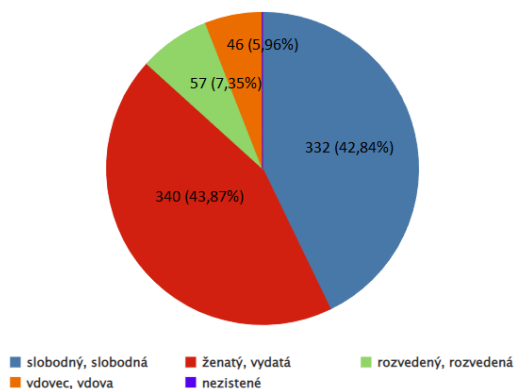
Celkový počet bytov v našej obci je 307. Byt obývaný vlastníkom bol prihlásený 1, bytov vo vlastnom rodinnom dome je prihlásených 256, obecných bytov je 26, služobné byty 2, v inej forme užívania je 21 bytov, nezistené 3.

Podľa počtu obytných miestností je 9 kategórií. S 1 obytnou miestnosťou sa prihlásilo 16 bytov, s 2 obytnými miestnosťami 23 bytov. 3 obytné miestnosti uviedlo 62 bytov, 4 obytné miestnosti boli prihlásené u 114 bytov. 5 obytných miestností sa uviedlo v 58

bytoch, 6 obytných miestností v 17 bytoch, 7 obytných miestností v 10 bytoch, 8 obytných miestností v 2 bytoch. 5 zostalo nezistených.

Podľa typu kúrenia má 13 bytov ústredné diaľkové kúrenie, 198 bytov ústredné lokálne kúrenie, 11 bytov má etážové kúrenie, 51 bytov má samostatne vykurovacie teleso, 15 bytov je bez kúrenia, 3 nezistené, 16 má iný typ kúrenia.

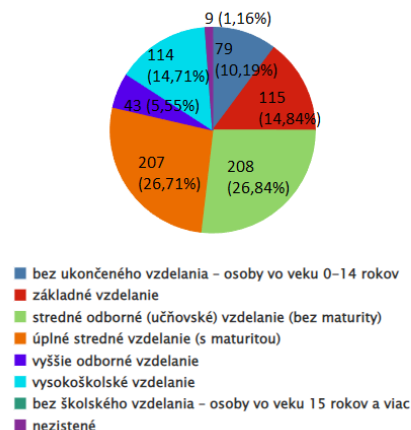
Štruktúra obyvateľov podľa rodinného stavu v obci Čab k 1. 1. 2021

Podľa zdroja energie využívaného na vykurovanie využíva plyn 238 bytov, elektrinu 15 bytov, kvapalné palivo 1 byt, pevné palivo 29 bytov, iný typ 6 bytov, 15 bytov je bez vykurovania, 3 nezistené.

Spracovala: MUDr. Dominika Kovalčíková
Zdroj: ŠÚSR, www.scitanie.sk

Štruktúra obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Čab k 1. 1. 2021

Zálohujeme

Zavedením zálohového systému sa začne písať nový príbeh o Slovensku. Máme šancu stať sa krajinou bez voľne pohodeného odpadu z PET fliaš a plechoviek. PET fľaše a plechovky nie sú zbytočný odpad! Sú to cenné materiály, ktorých recyklácia má zmysel.

Slovensko sa zaviazalo zvýšiť aktuálne množstvo zberu nápojových obalov zo 60 % na 90 % v roku 2025. Vybralo si zálohový systém, ktorý spája úsilie výrobcov, obchodníkov, spotrebiteľov a štátu v zastúpení Ministerstva životného prostredia SR. Zálohovanie dáva šancu vyzbierať viac materiálu vyššej kvality na recykláciu a jeho opätovné využitie v nových obaloch, znížiť voľne pohodený odpad a šetriť tak prírodné zdroje.

Čo sa vlastne zálohuje?

Od dnešného dňa sa budú zálohovať všetky jednorazové obaly a nápoje z plastu a kovu, ktorých objem je v rozmedzí od 0,1 do 3 litrov vrátane. Týkať sa to bude sladených nápojov, nesýtených sladených nápojov, minerálnych vôd, pramenitých vôd, dojčenských vôd.

V zozname sa pritom nachádzajú aj ochutené vody, ovocné šťavy, nek-

táre, ovocné nápoje, ľadové čaje, športové nápoje, energetické nápoje, pivo, cider, perry, radler a ovocné víno. Nezálohujú sa obaly od mlieka, olejov, sirupov a tvrdého alkoholu.

Platí, že zálohovať sa budú obaly, ktoré sú označené veľkým písmenom Z, ktoré nájdete pri čiarovom kóde produktu. Staršie obaly, ktoré takto ešte nie sú označené, patria stále do žltého kontajnera, teda zálohovať ich nemožno.

Ako celý proces funguje?

V obchode si nakúpite vyššie spomenutý tovar, ktorý spotrebujete. V tomto bode je dôležité upozornenie, že použitý obal nestláčame. Spraví to až stroj, poprípade poverený pracovník v obchode.

Ďalším pravidlom je to, že obal nemusíte vrátiť do obchodu,

v ktorom ste ho aj zakúpili. Pokojne ich môžete vrátiť v ktoromkoľvek obchode, ktorý sa zapojil do zálohového systému.

<https://www.slovensko-zalohuje.sk/>

<http://www.triedime.sk/>

<https://www.vezmisi.ma/>

<https://envipak.sk/>

Prepisy zo školskej kroniky ľudovej školy v Čabe

V tomto čísle pokračujeme v prepisoch školskej kroniky, a to zo školských rokov 1928/29 až 1931/1932

ŠKOLSKÝ ROK 1928 – 29

V prázdninách r. 1928 obdržal J. Lukáč def. spr. uč. tejto školy predĺženie zdrav. dovolenej do 31. XII. 1928 a J. Alexy doč. uč. začal tento šk. r. 1. IX. 1928.

Zápis

Zápis konal sa v dňoch 29. a 30. augusta. Zapísano na každodennej škole 78 detí, na škole opakovacej 22 žiakov.

Striedavé vyučovanie

Učebná sieň v tomto šk. roku už nedostačuje pre veľký počet žiactva každodennej školy, preto na začiatku šk. roka žiadano bolo o povolenie vyučovať striedavo vo 2. skupinách, zároveň podaná žiadosť o II. postupnú triedu a druhú učit. silu. Na základe zmluvy započalo sa tiež vyjednávanie s obcou o stavbu II. triedy.

Druhá učit. sila

V septembri vedie striedavé vyuč. J. Alexy spr. uč. sám. Na základe podaných žiadostí však, dostáva škola i 2. učit. silu, nakoľko rmšanom je ustanovená sl. Ružena Mesíková uč., ktorá 9. X. 1928 miesto nastúpila a obdržala T. To. Odd I. a II. (šk. r. 1.,2.,3.)

Jub. slávnosti

Desiate výročie trvania našej republiky bolo v dňoch 21. X., 28. X. a 29. X. dôstojným spôsobom oslavované za súčinnosti uč. sboru a žiactva. Slávnostnými rečmi, spevom, recitovaním básní, pálením vatry prejavovalo sa svetu, že žije, žije duch slovenský.

Schvál. II. post. Triedy

V novembri r. 1928 schválilo mšano riadenie II. post. triedy, doiaľ však trvá vyjednávanie s obcou o novostavbu II. to., vyučuje sa v jednej miestnosti polodenne.

Dorast, Čsl., Č. kríža

Dorast Čsl. Č. kríža organizovaný v obidvoch triedach ešte na začiatku šk. roku. Počet členov 78.

Osvetová činnosť v obci

V novembri r. 1928 bol zriadený ľudový kurz mat. jazyka, ktorý sa stretol – zvlášť u mužov s veľkým záujmom. Účastníci kurzu, zvlášť členovia tun. „Hasičského sboru“ pokusili sa v 1929 roku i o divadlo, prvé v našej obci, a vďaka jednotlivcom, ktorí prispeli finančnými prostriedkami zo začiatku, že sa prvé divadlo zdarilo. Prvé div. predstavenie bolo 25. XII. 1928, ktoré sa na všeobecnú žiadosť 30. XII. 28 opakovalo. Druhé div. usporiadané opäť pod titulom div. ochotníkov „Hasičského zb.“, bolo 10. a 11. II. 1929. Nacvičovanie divad. hier, akože stavbu (malbu) javiska, sprevádzal J. Alexy uč. sám.

Zima

V dobe tohoročných krutých mrazov bolo vyučovanie v obidvoch triedach – na základe výnosu mšanov – prerušené od 21. II. do 1. III. 1928.

Hosp. prednáška

Dňa 9. mája držal prednášku p. prof. ing. Vykydal na téme: „Racionálna obrabota pôdy“ pre obyvateľstvo tun. obce.

Očkovanie

24. mája bolo prevedené očkovanie 7 a 14 ročných žiakov, tiež všeobecná zdravotná prehliadka žiactva.

Prípád smrti

Dňa 22. júna vypravádzalo žiactvo i učit. obidvoch tr. na posled-

nú cestu žiaka II. odd. Viktora Mateičku, zomrelého na zápal mozgovovej blany.

Zaključenie šk. roka

Školský rok tento končil sa 28. júna. V rámci záverečnej slávnosti bola tiež poriadaná slávnosť, stromkov a vtáčkov s veselicom. Štatistika za školský rok 1928-29: Behom roku pristúpilo: 4 detí, behom roku vystúpilo: 4 detí, behom roku zomrelo: 1 dieťa. Počet žiactva na konci roku: 77.

ŠKOLSKÝ ROK 1929-30

Dňom 1. sept. 1929 nastúpil miesto def. správcu na tejto škole Ignác Muóčík a jeho manželka Anna Muóčíková ako učiteľka. Doterajší spr. J. Alexy bol preložený do Sily.

Začiatok šk. roku

Po prevedenom zápise koncom júna škol. rok sa začal dňa 2. septembra. Do I. tr. bolo zapísaných 49 žiakov a do II. tr. 46 žiakov, spolu 95 žiakov.

Striedavé vyučovanie

Pre veľký počet žiactva a pre nedostatok druhej učebne na škole je i v tomto šk. roku striedavé vyučovanie.

Dorast, Č. Č. kríža

Všetci žiaci sú od začiatku šk. roku členmi Dorastu Českosl. Červ. kríža.

Poistenie žiactva

Žiactvo celej školy je poistené proti následkom telesných úrazov, nakoľko v predošlom šk. roku jeden žiak si zranil oko pri ruč. prácach.

Svätováclavská osl.

Dňa 28. IX. bola zadržaná slávnosť 1000 ročného výročia smrti Sv. Václava.

28. X.

Deň slobody bol dôstojným spôsobom oslavovaný za spoluúčasti uč. sboru a žiactva. Obyvateľstvo sa v dosť peknom počte súčastnilo.

Onemocn. Učiteľky

Anna Muóčíková dňa 13. dec. náhle onemocnela a bola 14. dec. operovaná v Bratislave. Bola neprítomná v službe od 14. dec. do 31. jan. 1930. Vyučovanie obstaral spr. školy.

Detské divadlo

Dňa 29. dec. 1929 bolo prvé detské divadlo v našej obci, ktoré na všeobecnú žiadosť bolo opakované 1. I. 1930. Čistý zisk sa venoval na zakúpenie busty p. prezidenta.

Smrť žiaka

Dňa 18. I. 1930 zomrel žiak 1. šk. r. Anton Fačkovec, ktorého na poslednú cestu odprevadili žiaci a uč. sbor.

Kurz mater. jazyka

V januári 1930 bol sriadený kurz mater. jazyka, ktorý tral od 10. I. do 28. II. 1930 a mal 33 účastníkov. Na kurze vyučoval učit. sbor striedavo.

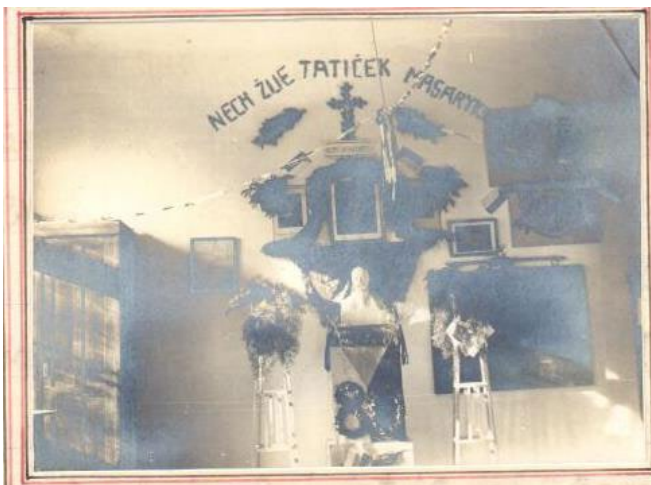
80. naroden. p. prez.

Prvý prezident našej republiky dožil sa dňa 7. marca 1930 80 rokov. Toho dňa prehovoril na slávnostnom zasadnutí ob. zastupi-

telstva spr. školy, kde bola súčasne založená „Pamätná kniha obce Čab“.

Zatým bola školská slávnosť s nasledujúcim programom:

1. Hymny
2. Odhal. Busty T. G. Masaryka – A. Muóiciková
3. Hold prezidentovi – 3 žiaci
4. Tatiček náš – básň
5. K naroden. prezidentovým – básň
6. Starý náš – spev
7. Pozdrav – básň
8. Či znáte muža – spev dvojh.
9. Otec vlasti – básň
10. K narodeninám – básň
11. Teče voda teče – spev
12. Tatičkovi Masarykovi – básň
13. Zásluhy prezidenta – Ign. Muóicik
14. Hej Slováci

Dňa 8. III. bol v Nitre pri pomníku p. prezidenta hold žiactva z celého okresu. Z tunajšej školy bola vyslaná štafeta 8 žiakov pod vedením správcu školy. Po holde bola odovzdaná pozdravná adresa, vyhotovená tunajším žiactvom pre p. prezidenta. Zatým boli žiaci okr. osv. sborom pohostení a súčasťnili sa kinom. Predstavenia. Na pamiatku tohto dňa obec zakúpila pre obecnú knižnicu päť kníh Masarykových.

Opravy

Po nastúpení nového správcu škola bola v dost zanedbanom stave. Obec hneď začiatkom šk. r. musela dať vyčistiť studňu. Behom šk. r. obec previedla nasl. opravy: drevárňa a zách. byly pokryté škrydlou, do spr. bytu zakúpená nová pec, nové záclony pre školu a byt, čiastka starého plotu nahradená novým dráteným plotom.

Koniec šk. roku

Škol. rok sa dokončil dňa 28. júna. Počet žiakov koncom šk. r. v I. triede 47, v II. tr. 46, spolu 93.

ŠKOLSKÝ ROK 1930-31

Po prevedenom zápise v dňoch 28. až 30. júna škol. rok sa začal dňa 1. sept. 1930. Do I. tr. je zapísaných 34 žiakov, II. tr. 44, spolu 98 žiakov. Nakoľko prístavba II. triedy je dosiaľ neprevedená, na škole je striedavé vyučovanie.

Dorast a poistenie

Žiaci celej školy sú od začiatku škol. r. členmi Dor. Čslov. Červ. križa. Podobne všetci sú poistení proti následkom telesných úrazov.

Deň slobody

Za spoluúčasti uč. sboru, žiactva a obyvateľstva bol 28. okt. primeraným spôsobom oslávený. Je možné badať väčšiu účasť občanov. Dňom 1. januára 1931 zaujal miesto inšpektora v Nitre p. Matej Miškóci, dosiaľ pridelený inšp. Referátu min. škol. a nár. osv.

Inšpekcia

Dňa 10. februára 1931 navštívil tunajšiu školu p. vr. školský radca z referátu mšano Jul. Ballo a p. inšp. M. Miškóci.

Osvetová činnosť

Kurz materinského jazyka t. r. nebol, pretože sa prihlásilo málo účastníkov. Tun. mládež prejavila ochotu k cvičeniu divadla. Uč. sbor nacvičil div. hru „Škriatok“, ktorá bola s úspechom zahraná dňa 14. februára pre škol. mládež a dňa 15. febr. pre dospelých. Čistý zisk bol venovaný na r. k. cirkev v Ašakerti, ev. a. v. zvoncu v Čabe a na žiakovskú knižnicu. Rozpomienka na padlých vo svet. vojne bola zadržaná 4. apríla.

Dňa 1. mája bola usporiadaná pre žiactvo a dospelých prednáška so svet. obrazmi.

Zatým 3. mája prednášal prof. Vykydal na téma: „Ako gazdovať pri terajšej zemedeljskej krízi.“

Dňa 21. mája o zdravotníctve vonkova I. Muóciok. Sviatok matiek bol zadržaný 17. mája.

A. Muócioková prehovorila 20. júna na stromkovej slávnosti, ktorá bola usporiadaná v prírode, o užitku stromov a vtákov.

81. nar. p. prez.

1. Hymny
2. V duchu Masarykovom – Ing. Muóciok
3. K narod. prezidentovým – báseň
4. Tatičkovi – báseň
5. Pozdrav- báseň
6. Teče voda, teče – spev
7. Tatičkovi Masarykovi – báseň
8. Povedomie – báseň
9. Pozdrav – báseň
10. Slov. dietok nekon. rad – spev
11. Materinská reč – báseň
12. Ta hore do neba – báseň
13. Zakľúčenie

Prezident našej republiky T. G. Masaryk dožil sa dňa 7. marca 1931 pri sviežosti a sile 81 rokov. Na školskej slávnosti v prítomnosti občanov a občaniek prehovorily škol. dietky a spr. školy dľa uvedeného programu, prajúc nášmu prvému prezidentovi hodne zdravia a dlhého života.

Komisia

Dňa 29. mája 1931 bola na tunajšej škole komisia za účelom prehliadky a posúdenia vhodnosti stavebného miesta pre prístavbu druhej učebne.

Školský výlet

Na tunajší miestny sviatok dňa 3. júna predobedňajším vlakom cestovali sme so žiakmi na výlet do Radošiny. Odtiaľ išli sme peši do lesa ku „Čertovej peci“, kde sme sa príjemne pobavili. Nálada žiakov bola veľmi dobrá. S večernajším vlakom sme sa vrátili.

Majáles

Poslednú nedeľu tohto škol. roku bol zadržaný majáles. Za účasti mnoho obecnstva, žiactvo na školskom dvore spievalo, prednášalo, cvičilo a na koniec pri harmonike veselo tancovalo.

Koniec šk. roku

Školský rok dokončil sa dňa 27. júna 1931. Behom roku vystúpili 4 žiaci, behom roku vystúpili 2 žiaci. Počet žiactva na konci škol. roku: I. trieda 54 žiakov, II. trieda 42 žiakov, Spolu 96 žiakov.

ŠKOLSKÝ ROK 1931-32

Začiatok škol. roku

Zápis na šk. r. 1931/32 bol prevedený koncom júna a vyučovanie sa započalo 1. sept. 1931. Do I. tr. bolo zapísaných 49 žiakov a do II. triedy 52 žiakov, spolu 101 žiakov.

Striedavé vyučovanie

Nakoľko prístavba II. triedy je dosiaľ neprevedená, na škole je i v tomto škol. roku striedavé vyučovanie.

Dorast a poist. ž.

Od začiatku škol. roku sú žiaci členmi „Dorastu Čsl. Červ. Kríža“. Proti následkom telesných úrazov sú poistení.

Premena II. doč. post. triedy na def. a system. miesta

Referát min. škol. a nár. osv. výnosom zo dňa 30. sept. 1931, čís. 57415 /I-31 premenil doč. II. postupnú triedu tun. školy s platnosťou od 1. sept. 1931 v triedu definitívnu. (Č. spr. šk. 136/31). Výnosom refmšano č. 51416/31 je systemizované 2. miesto učiteľské. (Č. spr. šk. 77/32)

Slávnosť

Za spoluúčasti uč. sboru a žiactva bola dňa 28. okt. zadržaná primeraná slávnosť v prítomnosti viacerých občanov.

Osvetová činnosť

Pre malý počet účastníkov nebol zadržaný kurz mater. jazyka. Dňa 24. dec. 1931 bola v triede „Vianočná besiedka“, kde žiaci v prítomnosti rodičov pri betleheme a stomčeku spievali, prednášali a radio počúvali. Uč. sbor aspoň týmto chcel spríjemniť Vianoce chudobných. 21. jan. 1932 žiaci boli na bábkovom divadle v štát. ľud. škole v Sile. Mládež požiadala uč. sbor o pomoc k zahraniu divadla. Bol nacvičený „Kamenný chodníček“ a zahráný dňa 30. jan. 1932 pre žiakov a 31. jan. pre dospelých. Účasť bola pekná. Čistý zisk bol venovaný na zakúpenie dosák pod javisko a zvyšok na návštevu kina v Nitre, nakoľko niektorí herci dosiaľ neboli v kine. Zvyšok bol však malý a preto herci s uč. sborom išli do Zbehov peši. Škol. mládež po prvé počúvali dňa 18. marca 1932 pomocou radia prezidenta T. G. Masaryka, ktorý prehovoril škol. mládeži. 14. mája 1932 bol zadržaný „Sviatok matiek“, 26. mája „Mier Čsl. Červ. Kríža“ a 13. júna „Stromková slávnosť.“

„Kamenný chodníček“ - herci

82. nar. p. prezidenta

Dňom 7. marca 1932 dožil sa pán prezident Dr. T. G. Masaryk v plnej sviežosti svojich 82. narodenín, veku vysokého, venovaného len práci a humanite. Narodeniny pána prezidenta boli na tun. škole oslávnené dôstojne v prítomnosti mnohých rodičov s nasledujúcim programom:

1. Hej Slováci – spev
2. Preslov – Anna Muócioková
3. K narodeninám – báseň
4. Tatičkovi Masarykovi – báseň
5. Jaro sa tlačí púčky von – báseň
6. Zlatý tatičku – báseň
7. Tatičkovi – báseň
8. Tatičku starý náš – báseň
9. K oslave 82. nar. prez. – báseň

10. Teče voda – spev I. tr.
11. Tatičkovi – báseň
12. K tatičkovi – báseň
13. Spev II. tr.
14. Tatiček Masaryk – báseň
15. K oslave prez. republ.- báseň
16. Otecko! – báseň
17. Sľub – báseň
18. Zo života prez. Masaryka – Ign. Muóicik
19. Hymny
20. Zakľúčenie

Po slávnosti všetci opúšťali školu s nádejou, že Boh dobrotivý udrží nám ešte dlho prvého nášho prezidenta pri živote k radosti nás všetkých.

Hospod. kríza

Ako v minulom, tak i v tomto roku javí sa nie len v našej republike ale v celom svete hospodárska kríza a veľká nezamestnanosť. Úroda už bola o niečo lepšia, avšak obilie nemá primeranú cenu. Rolníci žnejú pri skromnosti.

Opravy

Obec dala v aug. 1932 opraviť strechu na škol. budove a zakúpila kachle do triedy za Kč 1.000.

Detská veselica

Pred ukončením škol. roku dňa 26. júna 1932 bola usporiadaná na škol. dvore detská veselica s pestrým programom. Hlas harmoniky a pekné počasie privábilo mnoho účastníkov.

Koniec škol. roku

Školský rok sa dokončil dňa 29. júna 1932. Behom roku vystúpili 7 žiaci, pristúpil 1 žiak. Počet žiakov koncom škol. roku: I. trieda 44 žiakov, II. trieda 51 žiakov, spolu 95 žiakov.

ŠKOLSKÝ ROK 1932-33

Začiatok šk. roku

Škol. ro sa započal dňa 1. sept. Do I. triedy bolo zapísaných 49 žiakov (27 chl., 22 dievč.) a do II. tr. 54 žiakov (32 chl., 22 dievč.) Zaopatrovanie škol. potrieb žiackých naráža na finančné ťažkosti, lebo ceny poľnohospodárskych plodín klesajú a hospod. tieseň stala sa zjavom svetovým.

Dorast a poist. ž.

Žiaci sú členmi Dorastu Čsl. Červ. kríža a poistení proti následkom telesných úrazov.

Slávnosť 29. X

Po slávnostných bohoslužbách sišlo sa žiactvo s rodičmi do školy k spoločnej oslave našej samostatnosti. Slávnostnú reč povedal spr. školy. Medzi básňami zaspievalo žiactvo niekoľko vlasteneckých piesní. Zaspievaním štátnej hymny bola slávnosť skončená.

Divadlo

Dňa 22. a 24. dec. 1932 bol zahráný škol. dielkami div. kus „Vianoce v horách“ a tým boli spríjemnené Vianoce našich žiakov. Tun. mládež usporiadala dňa 26. dec. 1932 „Kabaretný večierok“. Bol to prvý toho druhu v našej obci a vydaril sa veľmi dobre. Jednotlivé výstupy nacvičil Ignác Muóicik a Anna Muóiciková. Úspech kab. večierka povzbudil našich hercov k ďalšej práci. Dňa 18. febr. 1933 bol zahráný pre škol. dietky div. kus „Posledný muž“ a „Preč od žien“. Predstavenie pre dospelých bolo 19. febr.. I toto divadlo sa dobre vydarilo.

Prednáška

19. febr. 1933 prednášal Ing. Vykydal z hosp. školy v Nitre o zemedelskej kríze a jej riešení.

7. marec

7. marca 1933 oslavovali sme 83. narodeniny nášho milovaného „Tatička“ prezidenta T. G. Masaryka. Vypočuli sme čl. rozhlasom vysielané škol. oslavy z Prahy, odkiaľ bola vysielaná slov. i česká reč p. min. ško. Dr. Ivana Déreera pre školskú mládež. Po vypočutí tohto programu prišli sme k vlastnej oslave školskej, na ktorej bolo súčasťnené i obyvateľstvo obci v značnom počte. Program slávnosti bol:

1. Hymna
2. Drahým rukám – báseň
3. K 7. marcu – báseň
4. K Tvojim narodeninám – báseň
5. Nášmu tatičkovi – báseň
6. Tatičku starý náš – sbor. Recit
7. Otec vlasti – báseň
8. Tatičkovi prezidentovi – báseň
9. Nech žije nám - spev
10. Masarykov život – Ign. Muóicik
11. Môj pozdrav - báseň
12. Tatičkovi - báseň
13. Povedomie - báseň.
14. Malým čitateľom - báseň
15. Hej Slováci - spev
16. Zakľúčenie

5% pôžička práce

K oživeniu hospodárskeho života v našom štátevládou viac pomocných akcií. Tak bola v jarných mesiacoch vypísaná 5% pôžička práce, pomocou ktorej má sa dať poskytovateľom pomocného kapitálu k zahájeniu rôznych prác a tým pomôcť nezamestnanosti, ktorá v tomto roku dosahuje dosť veľké čísla.

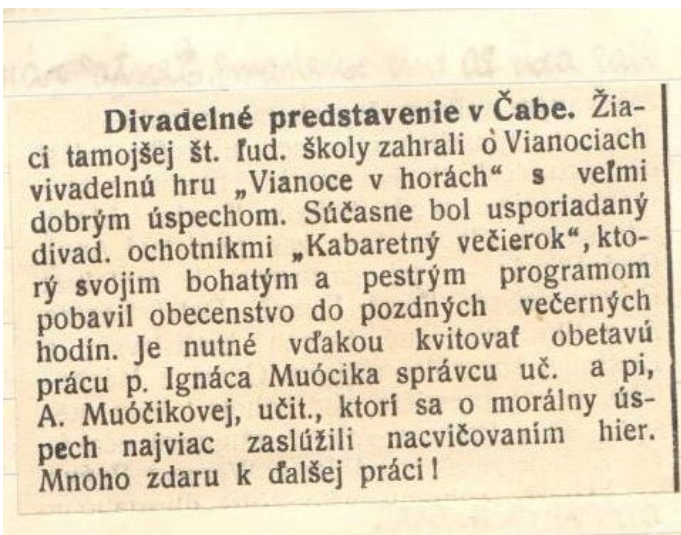
Osveta

V máji sú venované prvé hodiny obč. nauky spomienke nášho národného hrdinu M. R. Štefánika. Boly spomenuté jeho zásluhy oslobodzovacom boji. Mier Čsl. Červ. Kríža bol zadržaný dňa 15. IV kde sme uctili pamiatku padlých vo svetovej vojne. Okrem toho spr. školy a učiteľka prednášali na téma „Zdravie vonkova“ 7. VI. dňa 6. mája „Deň matiek“ a 14. júna „Ochrana stromov a život vtákov.“

Pribinove slávnosti v Nitre

V tomto roku 1933 oslavoval Čsl. národ 1.100 výročie postavenia prvého kresťanského chrámu na území Čsl. republiky, v Nitre. Z tej príležitosti usporiadané boli, pod protektorátom čl. slov.

vlády, celoštátne, jubilejné slávnosti Pribinove v Nitre v 2 častiach. Prvé slávnosti boli školské a to dňa 19. júna 1933 v Nitre, v ktorých sa súčasnilo vyše 11000 školských detí z okr. nitr. a susedných okresov. Naša škola bola zastúpená 53 žiakmi. Cestovalo sa do Nitry vlakom, ktorí bol pestre vyzdobený praporekami, vencami a pod. Na slávnosti pri hrade prehovoril k žiactvu p. min. Dr. Ivan Déer a vyzdvihnul význam kresťanskej kultúry pre náš národ. Žiactvo si odnášalo zo slávnosti nezapomenuteľ-

né dojmy. Školské oslavy sa dobre vydarili. Na čiastočné hradenie cestovných výloh 53 žiakov obec prispela obnosmi Kč 100. Súčasne so školskými oslavami bola usporiadaná i škol. výstava v budove št. ľud. školy v Nitre, na ktorej bola naša škola zastúpená ukázkami z písomných prác početných, slohových, rúč. prác chlapč. a dievčenských. Druhé a hlavné slávnosti boli v mes. auguste.

Zdrav. prehliadka

Zdravotná prehliadka obv. lekára v škole prevedená i v tomto roku pri príležitosti očkovania 7 a 14 ročných. Vyučovanie rím. kat. náboženstva obstaráva od 1. sept. 1932 dp. Jozef Mihalkovič, admin. ašakertianskej fary.

Vyučov.

Na škole je ešte stále striedavé vyučovanie. Obec za vyhotovenie plánov na prístavbu zaplatila dňa 13. III. 1933 Kč 4089'70.

Ukonč. šk. roku

28. júna končí sa škol. rok. Počet detí na konci škol. roku je 98 (55 chlapci a 43 dievč.) Zo školy bolo prepustené 7 žiakov (3 chlapci a 4 dievč.).

Opravy

V decembri 1932 kúpila obec kachle do bytu za Kč 930. Cez prázdniny dala obec pregleť všetky okná a pretrieť farbou.

Leto

Tohtoročné leto vyznačovalo sa veľkou suchotou. Skoro 5 týždňov nepršalo, čo malo, pravda, rozhodujúci vliv na slabú úrodu zemiakov, repy, kukurici, konopia a i. hosp. rastlinstva.

ČAROVANIE S VAREŠKOU

Medový krémeš

Potrebuje:

Cesto: 300 g hladká múka, 100 g práškový cukor, 2 ks vajcia, 1 polievková lyžica medu, 1 čajová lyžička sódy bikarbóny, 50 g Hera alebo maslo, 2 polievkové lyžice rumu

Krém: 200 g Hera alebo maslo, 150 g práškový cukor, 1 liter mlieka, 2 ks žĺtky, 4 polievkové lyžice polohrubá múka, 2 ks Zlatý Klas, 1 polievková lyžica rumu

Šľahačka: 500 ml smotana na šľahanie (33%), 2 ks vanilkový cukor

Postup:

Zo surovín na cesto vypracujeme tuhé cesto, ktoré rozdelíme na dve rovnaké časti. Tie postupne rozvalkáme na veľkosť plechu. Pečieme po jednom na vymastenom a múkou vysypanom plechu dozlata približne 20 minút na 180 stupňov.

Žĺtky vyšľaháme v mlieku dostratena spolu so Zlatým Klasom a múkou, uvaríme zo zmesi hustý puding, ktorý necháme poriadne vychladnúť pri izbovej teplote. Maslo (alebo Heru) necháme zmäknúť pri izbovej teplote, následne vyšľaháme s práškovým cukrom do peny. Postupne zašľaháme uvarený vychladnutý puding. Musí mať rovnakú teplotu ako maslo, inak by sa nám plnka mohla zraziť.

Ako poslednú si pripravíme šľahačku – vyšľaháme ju jednoducho s vanilkovým cukrom. Keď máme pripravený krém a aj šľahačku, môžeme vrstviť na koláčik. Pudingovú plnku rozotrieme rovnomerne na prvý upečený korpus, na plnku natrieme šľahačku a prikryjeme ju druhým upečeným plátom cesta. Koláčik dáme stuhnúť do chladničky aspoň na 6 hodín, následne krájame na kocky. Môžeme ho posypať práškovým cukrom pred podávaním. Dobrú chuť.

Kokosové žĺtkové rezy

Potrebuje:

Cesto: 350 g hladká múka, 250 g maslo alebo Palmarín, 1 ks vajce, 1 ks žĺtok, 250 g práškový cukor, 2 polievkové lyžice kakaa, ½ balenia prášok do pečiva

Krém: 6 ks bielky, 200 g práškový cukor, 200 g kokos

Poleva: 6 ks žĺtky, 200 g práškový cukor, 1 ks vanilkový cukor

Postup:

Všetky suroviny na cesto si zmiešame rukou a vypracujeme tuhé kompaktné cesto. To následne rozdelíme na dve rovnaké časti. Obe časti rozvalkáme na veľkosť plechu. Prvú polovicu preložíme do vymasteného a múkou vysypaného plechu, pokryjeme aj bočné strany plechu. Pripravíme si kokosovú plnku. Z bielkov vyšľaháme tuhý sneh, pridáme práškový cukor, ktorý poriadne zašľaháme aspoň 5 minút. Do vyšľahaného snehu pridáme kokos a zamiešame. Túto plnku nalejeme na plech na prvú polovicu kakaového cesta. Na kokosovú plnku dáme druhú polovicu kakaového cesta a toto zvrchu popicháme vidličkou, aby mala kam unikať para a neurobili sa nám na ceste kopčeky. Cesto pečieme pri 160 stupňoch 20-30 minút, sledujeme aby nám nezhorelo.

Kým sa cesto peče, pripravíme si žĺtkovú polevu. Žĺtky vyšľaháme s cukrom do peny, šľaháme aspoň 5 minút, kým nie je poleva krásne nadýchaná a bledá. Nalejeme ju ešte na horúci koláč a necháme vychladnúť. Po vychladnutí krájame koláč na rezy. Dobrú chuť.

Pripravila: Dominika Kovalčíková

Zdroj: Babka

PRE ŠIKOVNÉ RUKY

Velkonočné vajíčko

Dnes vám ukážem úžasný nápad, ako si takmer zadarmo vyrobiť nádherné veľkonočné dekorácie. Na výrobu vám budú stačiť veci, ktoré mávate bežne doma alebo sú jednoduché na zaobstaranie!

Nie je nič krajšie, ako dekorácie, ktoré si dokážeme doma jednoducho pripraviť. K tej dnešnej vám postačia staré noviny, lepiaca zmes a balónik.

Lepiacu zmes si môžete vyrobiť viacerými spôsobmi. Jedno z nich je zmes lepidla Duvilax s vodou. Ak ho však nemáte po ruke, rovnako dobre vám posluží aj zmes múky a vody.

Ako postupovať?

Lepidlo, alebo múku, si dôkladne zmiešajte v nádobe v pomere 1:1. Vznikne nám riedka hmota. Nafúkajte si balónik do požadovanej veľkosti a naneste hmotu na balón. Na túto vrstvu priliepame kúsok novinového papiera. Keď obalíme balónik novinami, nanesieme na noviny ďalšiu vrstvu lepiacej zmesi. Opäť nalepíme kúsok novín. Takto pokračujeme až kým máme na balóne dostatočne silnú vrstvu, ktorá bude po zaschnutí pevná.

Necháme vysušiť. Keď zmes zaschne, stačí prepichnúť balónik ihlou a vybrať ho. Okraje si môžete upraviť podľa seba až tak, aby to vo výsledku vyzeralo ako veľkonočné vajíčko.

Zdroj: internet www.Sikovnik.sk

Veselé zajačiky z roliek od toaletného papiera

Z prázdnych roliek z toaletného papiera si s deťmi môžete vyrobiť veľmi krásne a jednoduché veľkonočné zajace. Rolky obalíte farebným papierom a dorobíme na zajace prilepíme ušká, dokreslíme oči. Ponúka pár návrhov.

Zdroj: interne
Autor: Eva Nováková

Uvítanie detí narodených v roku 2021

*Vitaj medzi nami
utešené dieťa,
nech na teba iba dobré
sudby žitia letia,
Nech Ti Pán Boh požehnáva
všetky žitia kroky
a buď šťastné v svete krásnom
mnohé dlhé roky.*

Na svete je veľa krásnych a drahých vecí. Svet v sebe skrýva obrovské poklady a skvosty, ale narodenie dieťaťa je tým najzázračnejším pokladom je aj najvzácnejším, najkrehkejším, najplnším kvetom lásky, ktorého omamujúca vôňa nevyprechá až do konca života rodičov.

Dňa 30.3.2022 sa v kultúrnom dome konala milá slávnosť Uvítanie detí do života. Pozvanie prijali rodičia so svojimi ratoľkami narodenými v roku 2021. V roku 2021 ich bolo spolu jedenásť. Na úvod boli starostovi obce predstavení noví malí občania našej obce. Starosta obce prítomným rodičom zagrataloval k prírastku do rodiny a odovzdal finančný dar a kyticu kvetov. Potom sa rodičia detí podpísali do Pamätnej knihy obce.

Následne sa sálou niesli krásne tóny uspávanky, ktorú zaspievali členky spevackej skupiny Čabanka.

Milí rodičia, ste to Vy, ktorí ste počuli prvé slovo Vášho dieťaťa, videli ste jeho nesmelé krôčiky, prvé spadnutie. Keď vyrastie, budete sa s ním hrať, čítať najkrajšie rozprávky a učiť rozoznávať dobré od zlého, učiť ho pravde, statočnosti, čestnosti a vštepovať mu pocit lásky k svojmu rodisku.

Vážení rodičia, želáme vám veľa úspechov vo výchove vašich detí. Želáme Vám, aby sa Vám i Vaším deťom splnili všetky túžby a želania. Želáme Vám, aby sa výchova Vašich detí stretávala vždy s úspechom, aby ste vo svojom rodinnom kruhu žili šťastne a aby ste mali zo svojich detí vždy len radosť.

M. Báležová

Teo

Matúško

Laura

Anabela